

RESEARCH
NO 15

Institut za
evropske poslove

STAVOVI GRAĐANA SRBIJE PREMA EU

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA

MART 2019.

Institut za
evropske poslove

Metodologija	2
Sociodemografske karakteristike ispitanika	3
Prikaz rezultata	4
Ocenite odnose između Srbije i EU ocenom od 1 do 5, pri čemu je 1 veoma loši, a 5 veoma dobri? (%).....	5
Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Ocenite odnose između Srbije i EU ocenom od 1 do 5, pri čemu je 1 veoma loši, a 5 veoma dobri”	6
Da li podržavate članstvo Srbije u Evropskoj uniji?.....	7
Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li podržavate članstvo Srbije u Evropskoj uniji?”	7
Da li Srbija ima koristi od saradnje sa Evropskom unijom?	8
Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li Srbija ima koristi od saradnje sa Evropskom unijom?”	8
Koja država u Evropskoj uniji nam je najveći prijatelj? (%)	9
Koja država u Evropskoj uniji nam je najveći neprijatelj? (%)	10
Sa kojom susednom državom imamo najbolje odnose? (%)	11
Sa kojom susednom državom imamo najlošije odnose? (%)	12
Da li imate dovoljno informacija o Evropskoj uniji?	13
Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li imate dovoljno informacija o Evropskoj uniji?”	13
Od koga dobijate informacije o EU?	14
Kako biste glasali ukoliko bi sutra bio referendum o članstvu Srbije u Evropskoj uniji?	15
Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Kako biste glasali ukoliko bi sutra bio referendum o članstvu Srbije u Evropskoj uniji?”	15

Metodologija

Klijent: Institut za evropske poslove

Cilj istraživanja: Ispitivanje stavova građana Srbije prema EU

Metoda sakupljanja podataka je bila CATI, kvantitativno istraživanje u obliku kompjuterski podržanog telefonskog intervjuisanja.

Softver za unos podataka: WARP IT, profesionalni licencirani program za istraživanje tržišta sa velikim opsegom mogućnosti prilikom postavljanja projekta.

Softver za analizu podataka: SPSS

Realizovan uzorak: 1206 ispitanika

Geografska odrednica: teritorija Republike Srbije, bez Kosova i Metohije

Kontrola: ponovljenim intervjuom na 20% anketiranih lica vršena kontrola verodostojnosti odgovora

Poststratifikacija: rađena radi eliminacije neodgovora usled odbijanja intervjua

Varijable poststratifikacije: starost i obrazovanje

Slučajna greška: 1,23 % za incidencu 5%

Period sakupljanja podataka: 08.03. – 17.03.2019. godine

Objašnjenje čitanja tabela:

Primer tabele ukrštanja pola sa odgovorom na pitanje koji kao ponuđene modalitete ima "da" i "ne".

	Muški pol	Ženski pol
Da	24,0%	26,3%
Ne	76,0%	73,7%
Total	100,0%	100,0%

U redu se nalazi naziv odgovarajućeg modaliteta koji predstavlja demografsko obeležje. U koloni se nalaze modaliteti odgovora na pitanje iz istraživanja.

Tabela se čita po koloni, zbir je 100%, što predstavlja rezultat za subpopulaciju muškaraca (zbir 100% odgovora "da" i "ne" za muškarce).

Crvenim fontom su označeni statistički značajni rezultati na nivou .05 hi-kvadrat testa koji je rađen tokom ukrštanja varijabli.

Sociodemografske karakteristike ispitanika

Veličina uzorka: 1206		%
Pol	Muški	48,1
	Ženski	51,9
Godine starosti	18-29	18,3
	30-44	24,7
	45-59	27,0
	60+	30,0
Obrazovni status*	Bez škole, nezavršena osnovna i osnovna škola, II i III stepen srednja škola	52,0
	IV stepen srednja škola, gimnazija i specijalizacija	31,0
	Viša škola, fakultet +	17,0
Region	Vojvodina	26,8
	Beograd	23,2
	Istočna i Južna Srbija	21,8
	Zapadna Srbija sa Šumadijom	28,1
TOTAL		100,0

Tabela 1

**prilikom ukrštanja varijabli kategorije "bez škole, nezavršena osnovna škola i osnovna škola, srednja škola trogodišnja ili dvogodišnja" čine kategoriju "osnovna škola", a kategorije "četvorogodišnja srednja škola i gimnazija, specijalizacija" kategoriju "srednja škola".*

Prikaz rezultata

43,1% građana Srbije odnos između Srbije i EU ocenjuje ocenom 3, ocenu 2 je dalo 23,8%, ocenu 1 je dalo 15% građana, 13,9% ispitanika ocenilo sa ocenom 4, dok je ocenu 5 dalo 4,1% ispitanika. Na skali od 1 do 5, gde je prosečna ocena 3, prosečna ocena odnosa između Srbije i EU iznosi 2,68. Više prosečne ocene su dale žene, mladi do 30 godina, ispitanici visokog nivoa obrazovanja i stanovnici regije Zapadna Srbija sa Šumadijom.

53% ispitanika podržava članstvo Srbije u Evropskoj Uniji, 40% ima suprotan stav, dok 7% njih nije umelo da se izjasni po ovom pitanju. Većina ispitanika koji podržavaju članstvo Srbije u EU su stariji od 60 godina.

62% ispitanika smatra da Srbija ima koristi od saradnje sa Evropskom Unijom (ispitanici od 30 do 45 godina starosti i preko 60 godina starosti, kao i oni sa višim i visokim stepenom obrazovanja), 30% smatra da Srbija nema koristi od saradnje sa EU, dok 8% njih nije umelo da se izjasni po ovom pitanju.

27,1% ispitanika smatra da je Srbiji najveći prijatelj Grčka, nešto manje navodi Nemačku (25,7%), 11,6% ne zna da se izjasni po ovom pitanju, dok se ostali odgovori javljaju u manje od 8% slučajeva.

Najvećim neprijateljem u Evropskoj Uniji 31% ispitanika smatra Hrvatsku, 28,7% navodi Veliku Britaniju, 14,9% Nemačku, dok 19,3% ne zna da se izjasni. Ostali odgovori javljaju u manje od 2% slučajeva.

22,5% ispitanika smatra da od susednih država najbolje odnose imamo sa Mađarskom, 21,7% navodi BiH, Crna Gora se javlja u 18,2% slučajeva, dok se ostali odgovori javljaju u manje od 10% slučajeva.

52,9% smatra da od susednih država najlošije odnose imamo sa Hrvatskom, 31,9% navodi Albaniju, 6,7% ne ume da odgovori na ovo pitanje, dok se ostali odgovori javljaju u manje od 4% slučajeva.

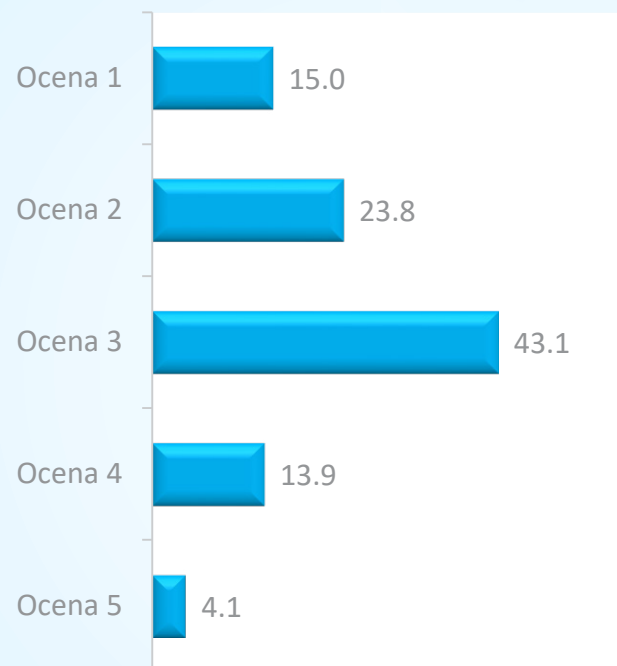
Kada su u pitanju informacije o Evropskoj uniji, 46% građana smatra da nema dovoljno informacija o EU (većinom žene, ispitanici osnovnog i srednjeg stepena obrazovanja i stanovnici Istočne i Južne Srbije).

Najveći broj ispitanika navodi da informacije o EU najčešće dobija od Vlade Srbije putem medija (29,3%). Škole, fakultete u ličnom kontaktu kao izvor informisanja navodi 19,5% ispitanika, porodicu, prijatelje kroz lični kontakt navodi 16,2%, nevladine organizacije putem medija i lično pominje 15,5%, dok se parlament putem medija javlja u 14,7% slučajeva kao najčešći izvor i način prikupljanja informacija na temu EU.

Ukoliko bi sutra bio raspisan referendum o članstvu Srbije u Evropskoj Uniji, 48% ispitanika navodi da bi glasalo ZA (više stanovnici Zapadne Srbije sa Šumadijom nego ostalih regiona), 35% ima suprotan stav (većinom stanovnici Vojvodine), 9% ne bi izašlo na glasanje, dok 8% njih ne zna kako bi glasalo.

Ocenite odnose između Srbije i EU ocenom od 1 do 5, pri čemu je 1 veoma loši, a 5 veoma dobri? (%)

Total uzorak.

Grafikon 1

Prosečna ocena (na skali od 1-5, gde je prosek 3) iznosi **2.68**

Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Ocenite odnose između Srbije i EU ocenom od 1 do 5, pri čemu je 1 veoma loši, a 5 veoma dobri“

	Prosečna ocena
Pol	
Muški pol	2,63
Ženski pol	2,73
Godine starosti	
18-29	2,83
30-44	2,70
45-59	2,67
60+	2,59
Obrazovni status	
Osnovna škola	2,67
Srednja škola	2,67
Viša škola, fakultet +	2,75
Region	
Vojvodina	2,69
Beograd	2,57
Istočna i Južna Srbija	2,60
Zapadna Srbija sa Šumadijom	2,84
Total	2,68

Tabela 2

Da li podržavate članstvo Srbije u Evropskoj uniji?

Total uzorak.

Grafikon 2

Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li podržavate članstvo Srbije u Evropskoj uniji?“

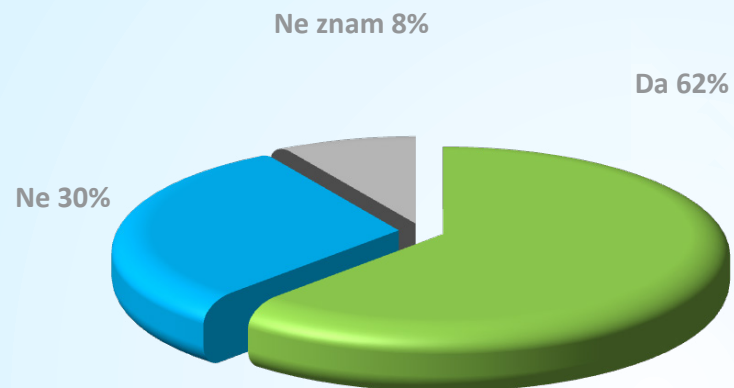
Napomena: Crvenim su označeni statistički značajni podaci.

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet+	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	54,7%	52,3%	51,1%	51,3%	51,4%	58,4%	51,8%	53,5%	58,5%	54,8%	53,9%	48,9%	55,5%
Ne	40,0%	39,7%	41,2%	38,6%	44,0%	36,3%	41,3%	40,3%	34,6%	39,6%	40,0%	40,8%	38,9%
Ne znam	5,3%	8,0%	7,7%	10,1%	4,6%	5,3%	6,9%	6,2%	6,8%	5,6%	6,1%	10,3%	5,6%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 3

Da li Srbija ima koristi od saradnje sa Evropskom unijom?

Total uzorak.

Grafikon 3

Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li Srbija ima koristi od saradnje sa Evropskom unijom?“

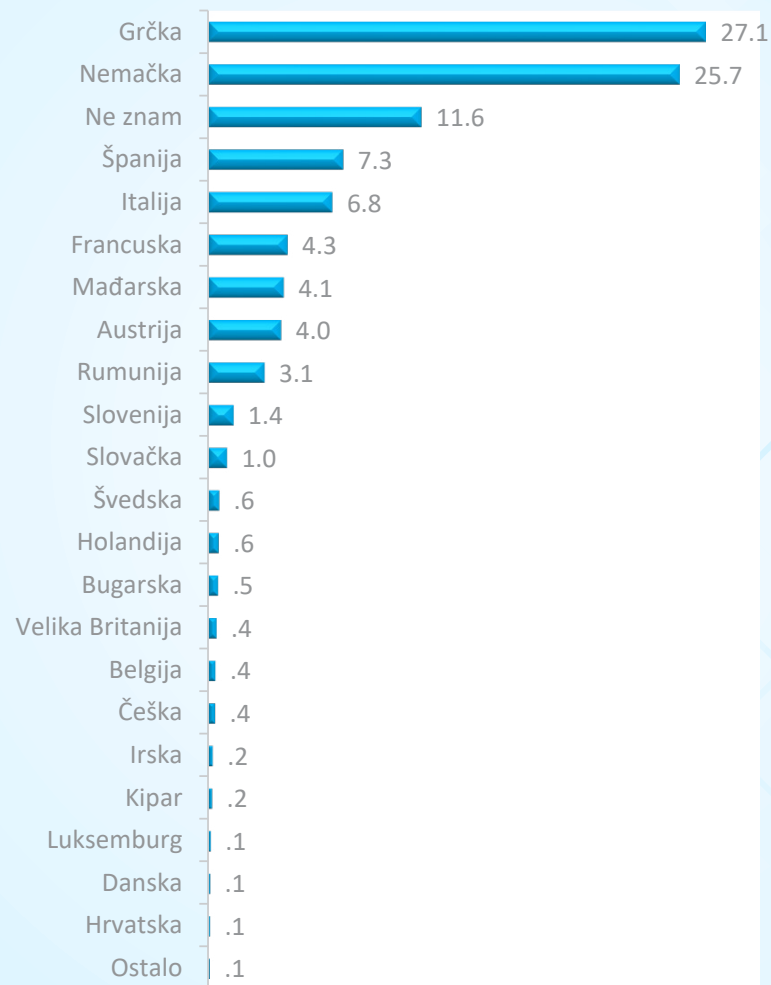
Napomena: Crvenim su označeni statistički značajni podaci.

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet+	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	64,6%	59,1%	52,9%	66,4%	57,8%	67,0%	58,3%	62,2%	71,6%	62,8%	63,3%	59,7%	61,1%
Ne	28,2%	31,2%	35,7%	26,8%	31,7%	26,6%	32,8%	29,2%	21,1%	30,0%	29,2%	33,5%	26,8%
Ne znam	7,3%	9,7%	11,3%	6,7%	10,5%	6,4%	8,9%	8,6%	7,4%	7,1%	7,5%	6,8%	12,1%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 4

Koja država u Evropskoj uniji nam je najveći prijatelj? (%)

Total uzorak.

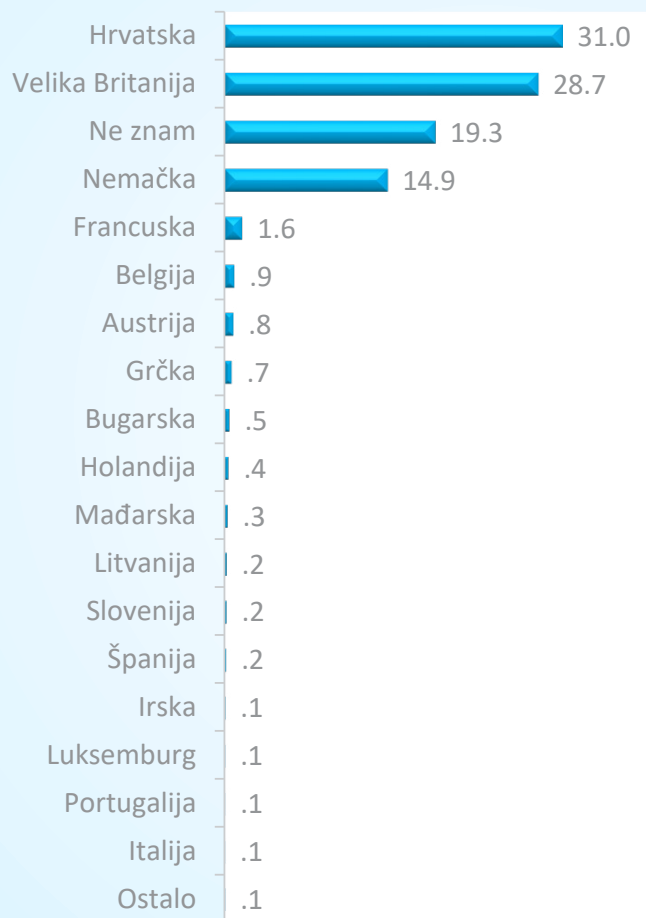

Grafikon 4

Ostalo: Estonija; Finska.

Koja država u Evropskoj uniji nam je najveći neprijatelj? (%)

Total uzorak.

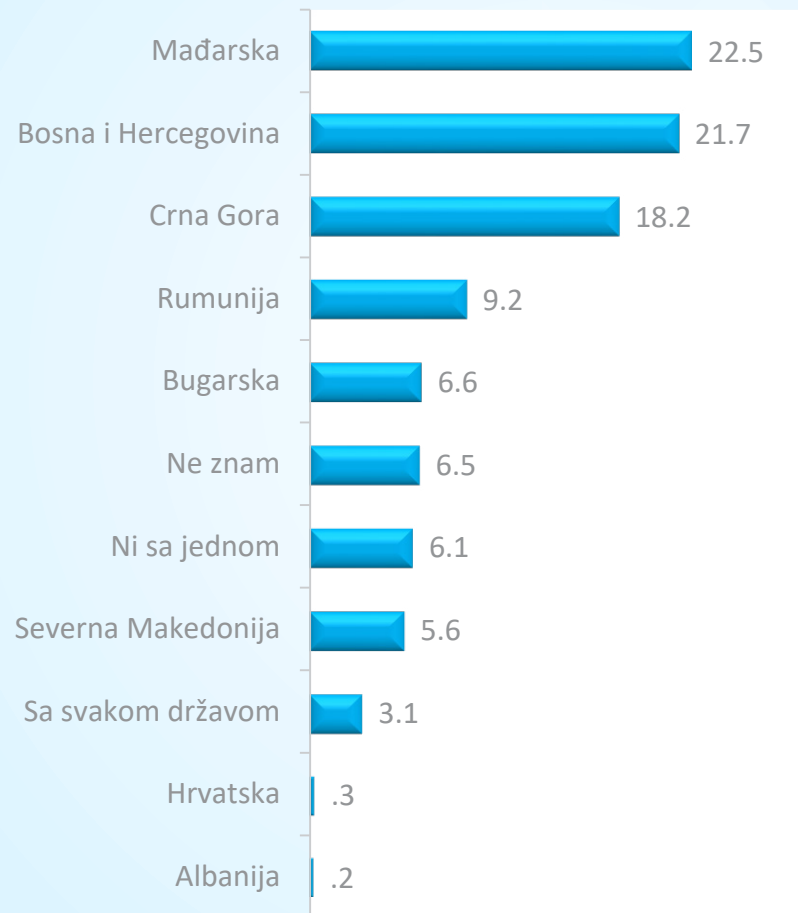

Grafikon 5

Ostalo: Švedska; Slovačka.

Sa kojom susednom državom imamo najbolje odnose? (%)

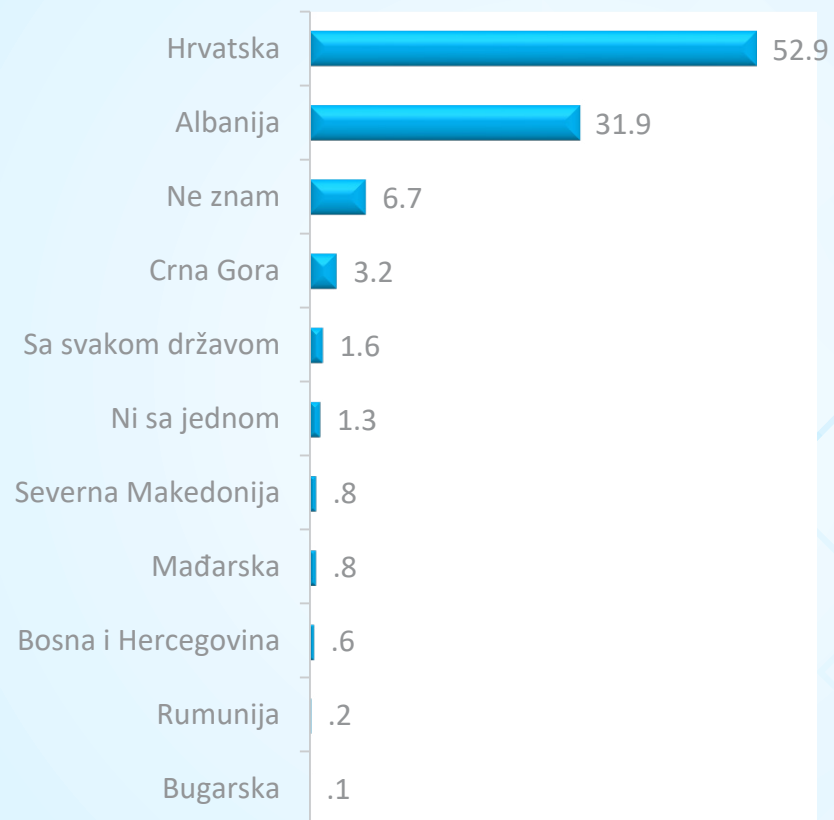
Total uzorak.

Grafikon 6

Sa kojom susednom državom imamo najlošije odnose? (%)

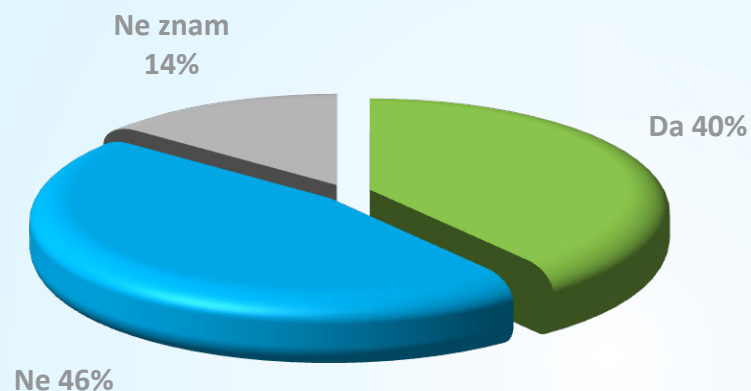
Total uzorak.

Grafikon 7

Da li imate dovoljno informacija o Evropskoj uniji?

Total uzorak.

Grafikon 8

Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li imate dovoljno informacija o Evropskoj uniji?“

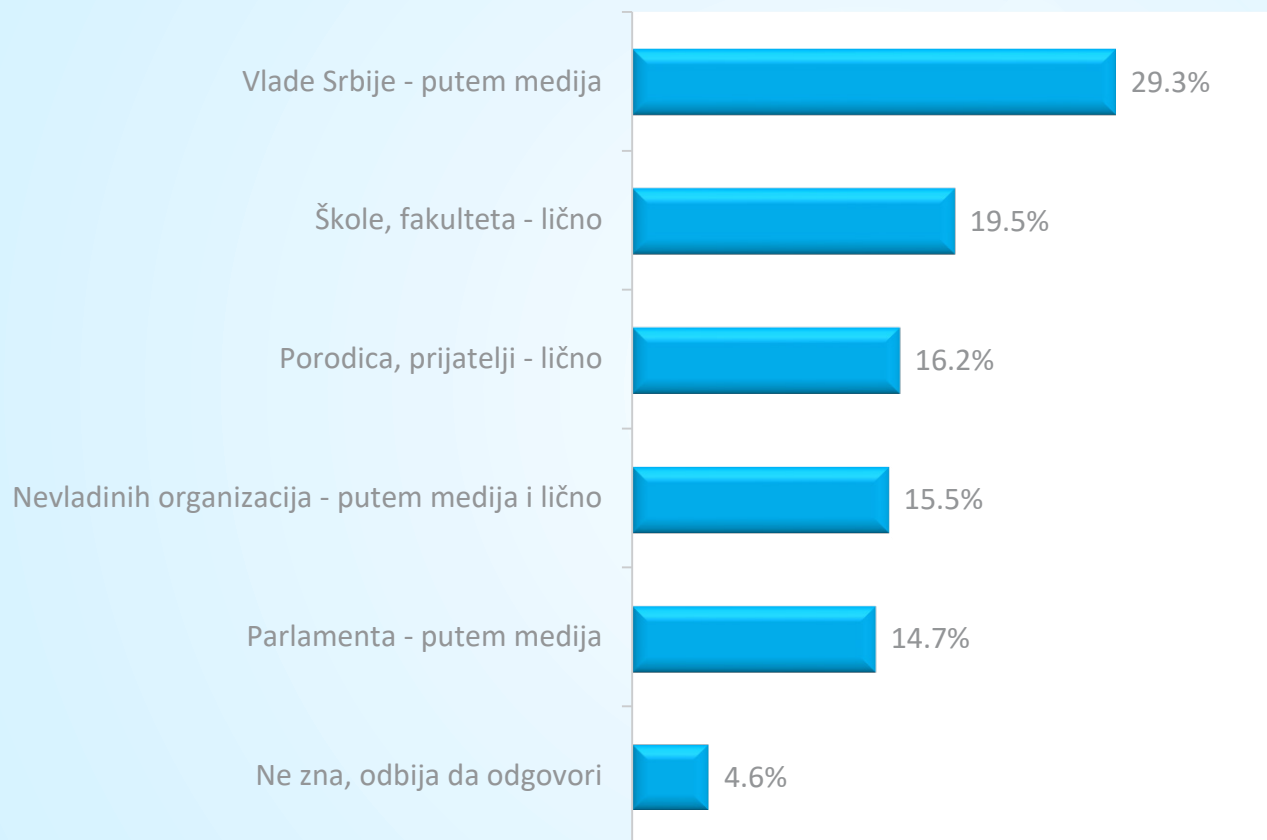
Napomena: Crvenim su označeni statistički značajni podaci.

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet+	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	48,0%	31,8%	38,0%	38,9%	40,8%	40,2%	34,4%	37,3%	59,5%	45,5%	40,4%	33,5%	38,3%
Ne	41,5%	50,4%	45,7%	43,3%	45,7%	48,8%	49,8%	48,8%	29,8%	45,2%	45,7%	48,7%	45,1%
Ne znam	10,5%	17,8%	16,3%	17,8%	13,5%	11,1%	15,8%	13,9%	10,7%	9,3%	13,9%	17,9%	16,5%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 5

Od koga dobijate informacije o EU?

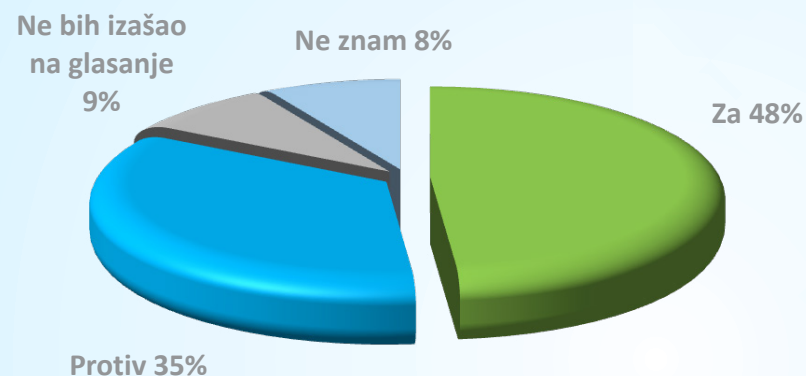
Total uzorak. Mogućnost davanja više odgovora. Prikaz na 100%.

Grafikon 9

Kako biste glasali ukoliko bi sutra bio referendum o članstvu Srbije u Evropskoj uniji?

Total uzorak.

Grafikon 10

Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Kako biste glasali ukoliko bi sutra bio referendum o članstvu Srbije u Evropskoj uniji?“

Napomena: Crvenim su označeni statistički značajni podaci.

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet+	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Za	49,4%	47,4%	44,3%	46,5%	47,2%	53,6%	46,1%	48,7%	54,9%	47,8%	45,4%	44,5%	54,6%
Protiv	36,1%	33,7%	38,5%	33,7%	35,2%	33,4%	36,2%	35,8%	29,6%	39,5%	32,9%	35,4%	31,9%
Ne bih glasao/la	5,9%	10,9%	10,0%	9,1%	8,3%	7,2%	8,8%	8,9%	6,8%	4,6%	12,1%	12,2%	6,2%
Ne znam	8,6%	8,0%	7,2%	10,8%	9,3%	5,8%	8,9%	6,7%	8,7%	8,0%	9,6%	8,0%	7,4%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 6

RESEARCH
NO 15

Institut za
evropske poslove

ISTRAŽIVANJE ZA POTREBE INSTITUTA ZA EVROPSKE POSLOVE SPROVELA NINAMEDIA.

Institut za
evropske poslove

IZDAVAČ:

INSTITUT ZA EVROPSKE POSLOVE
DVADESETSEDMOG MARTA 25A, BEOGRAD, SRBIJA

✉ OFFICE@IEA.RS
🏠 WWW.IEA.RS

BEOGRAD
18. MART 2019. GODINE